

Bestaan Kwartelkoning met natte graslanden in Heppeneert

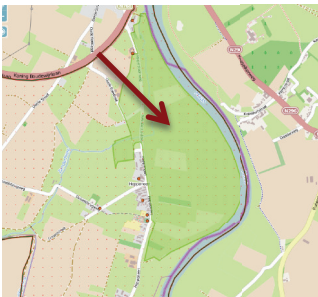
Constantijn Loyaen

Onderzoeksvraag

Kunnen de natte graslanden hersteld worden in Heppeneert, om het bestaan van de Kwartelkoning te behelpen?³

Gebiedsbeschrijving

De hydrologie in het landschap moet hersteld worden om de doelstellingen voor het habitat te volbrengen. Een potentiële locatie hiervoor is Heppeneert, een gehucht van de Belgische stad Maaseik.² De grondwaterspiegel ligt hier meestal lager dan vier meter. Hierdoor is het moeilijk om voldoende natte graslanden te creëren. De Maasvallei dichtbij Heppeneert overstroomt niet vaak genoeg om een doorslaggevend effect te hebben op de vegetatieontwikkeling.¹ Heppeneert behoort tot de uiterwaarden. Door slibafzetting verhoogt het gebied en is het zeer vruchtbaar.²

Figuur 1: Heppeneert met uiterwaarden van de Maas.⁴

Resultaten

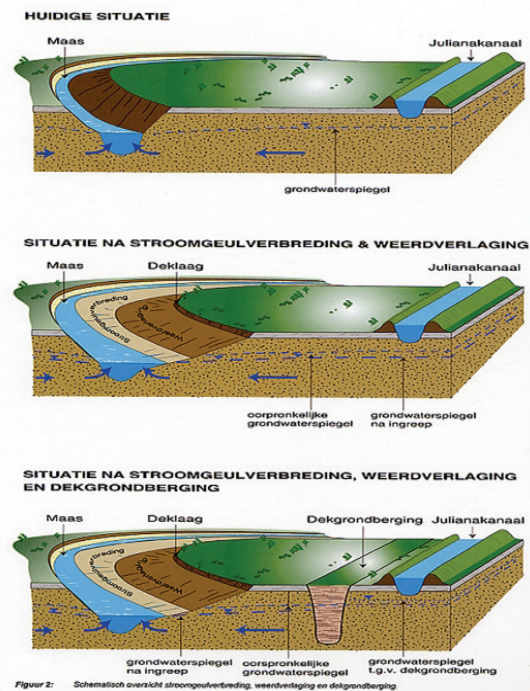
In de omgeving van Heppeneert is het mogelijk om aan de hand van metingen via DOV (=Databank ondergrond vlaanderen) te constateren dat het waterpeil te laag ligt om op dit moment ervoor te zorgen dat de uiterwaarden van Heppeneert voldoende overstroomd worden om de natte graslanden te herstellen.⁶ De waterstandsval is een gevolg van het grensmaasproject, de grondwaterspiegel is na de ingreep van een stroomgeulverbreding, weerdverlaging en dekrondberging gedaald.⁸ Door dit project wordt er verzekerd dat het risico op een overstroming vijf keer zo klein wordt.⁹

Figuur 2: uiterwaarden van de Maas in Heppeneert na het GrensMaasproject.⁵

De problematiek en reden voor dit project is de Maasoverstroming van december 1993 en januari 1995. De basisprincipes zijn:

Verbreiding van de stroomgeul tussen Maastricht en Roosteren, weerdverlaging en aanleg van kleischermen.^{8,9}

Figuur 3: Schematisch overzicht stroomgeulverbreding, weerdverlaging en dekrondberging.⁸

In de uiterwaarden van Heppeneert ontwikkelen zich nu glanshavergraslanden i.p.v. natte vossenstaartgraslanden, want deze kunnen enkel voorkomen bij een hogere grondwaterstand met kwel als gevolg en als deze grondwaterstand is bereikt is het nodig om het gras pas halverwege juli te maaien.¹ Deze voorwaarden zijn moeilijk te bereiken, enkel door het nemen van grootschalige maatregelen. Zoals een verlaging van de uiterwaarden om de uiterwaarden meer te laten overstroomd worden in de winter. Het herstel van kwartelkoning wordt laag ingeschat.¹

Conclusie

Op dit moment zijn de habitatcondities niet aanwezig om het voorkomen van de Kwartelkoning te verkrijgen.¹⁰ De kans dat we natte graslanden verkrijgen is klein omdat de grondwaterstand zich op grote diepte bevindt. Het voorkomen van de Kwartelkoning zou wel kunnen worden gerealiseerd door jaarlijks maaibeheer.¹

Referenties

- (1)Becker, P. De, Huybrechts, W., Janssen, K., Nagels, K., Limburg, P. D., & Veldekegebouw, H. Van. (2011). Advies betreffende ecohydrologische vragen over het Vijverbroek en Heppeneert in het kader van gebiedsspecifieke instandhoudingsdoelstellingen, 1-10.
- (2)Gemeenschap, V., & Monumenten, A. Het regionaal landschap. Kempen & Maasland.
- (3)Gerritsen, G. J., Koffijberg, K., & Voskamp, P. J. (2004). Beschermingsplan Kwartelkoning, (Rapport EC-LNV nr. 271.), 1-85.
- (4)Onroerend erfgoed, Heppeneert Maaseik (2013-2015)
- (5)Onroerend erfgoed, Limburg Heppeneert Maaseik (23/06/2014)
- (6)Marleen Va Damme. Databank Ondergrond Vlaanderen. Heppeneert (03-07-2006)
- (7)Odou, M., & Gemeenschap, M. V. D. V. (1993). Het vlaams-nederlands grensmaasproject toelichting en stand van zaken, 45-49.
- (8)Itteren In Beeld. Grens Maas Project (2-7-2005)
- (9)Odou, M., and Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. "Het Vlaams-Nederlands Grensmaasproject: toelichting en stand van zaken." (1998).
- (10)Spanoghe, G., Decler, K., & Anselin, A. (2003). Instandhoudingsdoelstellingen voor de Europese Vogelrichtlijngebieden (SBZ-V)